

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficiarum tam antiquorum,
quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in
tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Erectione, Qualitatibvs Ad Ea
Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

319. Intra quod tempus promotus ad beneficium curatum debeat
suscipere sacerdotium, & quo die incipiat illud tempus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](#)

tempore. Pass. loc. cit. vel si negligens fuit in procuranda confirmatione, à tempore, quo post electionem per eum stetit, quo minus confirmaretur. AA. idem.

Quæstio 316. An & quis Ordo sacer requiratur in promovendo ad dignitates, & Prelaturas Ecclesiasticas alias Episcopatu inferiores tam seculares quam regulares, aut etiam beneficia, quibus cura animarum incumbit?

Respondeo: sacerdotium, non quidem actu habitum, sed vi electionis acceptata suscipiendum infra tempus à jure statutum, sumitur ex c. 1. de etat. & qualit. præficiend. ubi statuitur, si tales presbyteri non sint, sicut. Abb. ibid. Suar. 10. 4. de relig. tr. 8. l. 2. c. 3. n. 2. Sanch. opusc. l. 2. c. 2. dub. 22. n. 1. cum communi, sed neque de jure communi requiritur actu habitus subdiaconatus; nam capiti præterea, de etat. & qualit. pref. ubi id requiebat, derogatum est jure novo, nempe per c. si pro Clericis, de pref. in 6to. Verumque id est non tantum, ubi quis tale beneficium impetrat a Papa, vel etiam via præsentationis, sed etiam via electionis. Franc. in cit. c. si pro Clericis. n. 5. Pirh. ad etat. de etat. & qualit. n. 42. Quin & sufficit actu habita prima toasura absque minoribus, modò sit talis actas, ut promotus, etiam via electionis, ut intra annum fieri possit sacerdos. Garc. p. 7. c. 4. n. 44. Rebuff. in prætit. requisita ad benef. collat. nu. 33. Paris. de resgn. l. 4. q. 9. n. 34. Pass. n. 357. contra Sanch. opusc. l. 7. c. 1. dub. 48. n. 4. Franc. Lambert. Pirh. loc. cit. Fagn. inc. licet. de elect. in 6to. n. 6. (quamvis fateatur ad cit. c. præterea, apud Pirh. loc. cit. in prætit. parochiales Ecclesiæ conferri etiam Clericis primæ tonsuræ) requirentes ad beneficium vel officium sacerdotiale ad minimum actu minores Ordines, eò quod quoad hoc non sit derogatum. c. præterea, sed potius confirmatum, dum c. si pro Clericis, dicendo non requiri, ut promovendus sit constitutus in sacris, excludat solos Ordines sacros, & vel sic requiri saltrem minores, tacite innuat Pirh. loc. cit. Neque juxta Suar. excipitur Abbas propter c. tuam. de etat. & qualit. ubi dicitur, in necessitate etiam tantum in minoribus constitutum posse assumi in Abbatem; nam ibi sermo est de Abbatore, qui in minoribus constitutus simul erat irregularis, adeò que decernit solum Pontifex, ordinatum minoribus, qui non potest sacræ iniciari ob irregularitatem, extra necessitatem in Abbatem assumi non posse. Suar. de relig. loc. cit. n. 22. Quamvis tamen communior hujus capitis sensus & interpretatio sit, quod constitutus tantum in minoribus extra necessitatem (in necessitate autem, vel ob utilitatem Ecclesiæ cum tali dispensare poterit Episcopus. Pirh. loc. cit. n. 40.) eligi nequeat in Abbatem, cum quo optimè stat, quod in Abbatem eligi adhuc possit subdiaconus tantum, neque requiratur, ut plures volunt, sacerdotium. Abb. in cit. c. tuam. n. 2. Pass. loc. cit.

Quæstio 317. Quenam sint dignitates, quibus de jure communi annexum est sacerdotium?

Respondeo: eārum enumerari quatuor. c. 1. de etat. & qualit. præfici. scilicet Abbatiam, præposituram, decanatum, Archipresbyteratum, ita et. P. Leuren. Fori Benef. Tom. I,

iam, ut si nolint, vel etiam justa causâ impediantur suscipere sacerdotium, amittant has dignitates. Hoc tamen intelligendum de his dignitatibus, dum collegium vel conventus & curam animarum habent. Ad hujusmodi enim dignitates non curatas obtinendas dum juxta Tridentinum *seff. 24. c. 12.* sufficit annus ætatis vigesimalis secundus compleatus, patet non requiri jure communi sacerdotium, cum quis viginti duorum annorum tantum intra annum nequeat ordinari sacerdos, prout requiratur in obtinentibus dignitates, quibus annexus est presbyteratus. Pirh. de etat. & qualit. n. 380. Fagn. in cit. c. 1. num. 6. referens pro hoc decisionem S. Congreg.

Quæstio 318. An, & qualis Ordo sacer susceptus, vel suscipiens requiratur in Canonice Ecclesiæ Cathedratum, vel Collegiarum?

Respondeo: jure communi, & præscindendo à decreto Tridentino; quo volunt Canonici Cathedrales distingui in subdiaconales, diaconales & presbyterales, nullum nec actu, nec habitu requiri in iis Ordinem sacram. Pirh. loc. cit. num. 44. cum communi. Neque enim ad substantiam Canonicatus requiritur, habere suffragium in Electionibus aliisque actibus capitularibus (ad quod nec ex confessione Capituli, nec ex Episcopi dispensatione admitti possunt absque actu habitu Subdiaconatu, ut dictum alijs. Clem. 2. de etat. & qualitat. pref.) recentemque absque jure ferendi suffragium in capitulo, stallum in choro, ageréque possunt omnia, quæ sunt extra Capitulum; unde si collatio beneficii spectet ad turnarium potest is, et si in sacris non constitutus, illud conferre, nisi obster specialis coniunctudo, vel statutum. potest item optare præbendam, cum isti similesque actus non sint collegiales, sed competant ratione canonizæ, non ex voce Capituli. Pirh. loc. cit. num. 45. vide Garc. p. 3. c. 4. nu. 32. sic etiam possunt Decani, qui non sunt Prælati principales convocare Capitulum, & in eo proponere, & resolutiones accipere (non tamen dare suffragium) absque eo quod sint in sacris. Barb. de canon. c. 27. num. 12. Potest etiam Prælatus principalis Ecclesiæ collegiata, etiam si in sacris non constitutus, etiam negligens infra annum promoveri ad Ordinem illi dignitatæ annexum, præsidere & habere vocem in Capitulo, eò quod tale caput Capituli diversum à membris nomine Capituli non veniat, præsertim in materia penale & correctoria juris antiqui, qualis est dicta confit. cit. clement. ibid. gl. 5. in eisdem. Abb. nu. 14. Barb. n. 12. vide Pirh. loc. cit. num. 45.

Quæstio 319. Quantum sit tempus, intra quod electus, vel aliter promotus ad beneficium curatum, debeat suscipere sacerdotium, & quo die incipiat illud tempus?

1. Respondeo ad primum: tempus est annus. sic expresse de parochis c. licet. & cum ex eo de elect. in 6to. Rebuff. tit. de non promotis intra annum. in principio. Azor. p. 2. l. 6. c. 8. q. 2. Barb. ad cit. c. licet. nu. 7. Pass. n. 360. De obtinentibus verò in Cathedræ, vel collegiata seculari vel regulari, dignitates, personatus, officia, præbendas, portiones, aliavè beneficia habentia annexum sacerdotium, vel etiam alium Ordinem, Trident.

sej. 22. c. 4. clem. ut ii 2. de etat. & qualit. Navar. de etat. & qualit. l. i. consil. 45. Pass. n. 375. de Abbatibus & Praelatis regularibus promotis forte ex non sacerdotibus. c. cum in cunctis. de elect. c. licet. eod. in 6. Navar. comment. 3. de regularibus. nu. 23. Pass. n. 410. tenetque hoc ipsum, seu tenebitur adhuc provisus intra annum promoveri ad sacerdotium, etiam si non omnium reddituum, sed partis solidum nactus sit possessionem. Laym. ad c. commissa. de elect. n. 3. citans Gloss. in cap. si tibi concessio. de prab.

2. Respondeo ad secundum: incipit hic annus à die obtentæ pacificæ possessionis beneficij. c. commissa. de elect. in 6to. Sanch. l. 2. opusc. c. 2. dub. 22. n. 9. Rebuff. loc. cit. nu. 41. adeò cùm nesciens te promotum accipere nequeat possessionem, annus ille ante habitam notitiam obtenti beneficij non currit. Pass. n. 368. Sanch. loc. cit. Selva. p. 3. q. 3. contra Rebuff. n. 54. ut etiam illi non currit tempus anni, cui statim post adeptam possessionem movetur lis super parochia, seculis est de eo, qui aliquamdiu, nempe uno alteriore mense pacifice possedit. Laym. ib. juxta eandem gloss. Quod si vero negligens quis fuerit in acquirenda possessione, numeratur annus ab ea die, in qua per ipsum stetit, ne possessionem acciperet. cit. c. commissa. Ac denique si justè impeditus fuit à sumenda possessione (vel etiam juxta Pass. n. 369. à suscipiendo sacerdotio, de quo tamen paulò post) durante impedimento, non currat illi tempus, juxta reg. 41. de reg. juris in 6. Nav. c. 25. num. 116. Rebuff. loc. cit. n. 47. Sanch. loc. cit. num. 12. Porro hīc dicta intelligentia sunt de promoto ad Ecclesiam actu parochialem; is enim, qui nactus est Ecclesiam habitu tantum, & non actu habentem parochianos, eò quod v. g. hi omnes captivi abduiti sint, vel ob pestem alio profecti, necesse nouit promoveri ad sacerdotium, eò quod cesseret iam in ea ratio dicta legis, quæ erat cura pascendi gregem commissum, cum jam grex nullus sit. Ubi tamen parochiani redierint, tenebitur intra annum ab hoc eorum redditum promoveri. Azor. p. 2. l. 6. c. 8. q. 9.

Questio 320. An, & qualiter non intendentis, negligentes, vel etiam legitimè impediti suscipere intra annum Ordines annexos beneficij, iis excidant, aliterve puniantur, & peccent?

1. Respondeo ad primum: promoti ad parochias (quo nomine etiam veniunt Vicarii perpetui Ecclesia parochialis, & religiosi, quibus datur Ecclesia parochialis. Clem. unica. de off. Vicarii. Rebuff. loc. cit. num. 4. & 7. Sanch. loc. cit. num. 3. Pass. num. 363.) si neglexerint intra annum fieri sacerdotes, nullā etiam præviā monitione, ipso jure privati sunt parochiis; sic expreſſe statutur c. licet. de elect. in 6to. sed non nisi post annum integrè elapsum à die obtentæ pacificæ possessionis, juxta cit. c. commissa. Laym. ibid. num. 1. siquidem pena legalis statuta, nisi intra certum tempus aliquid factum fuerit, non incurritur antequam hoc tempus integrè elapsum sit. Laym. ibid. num. 2. citans sè ipsum in Theol. moral. l. 3. tr. 4. c. 16. num. 12. Ac proinde parochus non statim, ac ad illud tempus devenierit, ut jam intra annum nequeat fieri sacerdos, amittit parochiam, sed exspectandus lapsus integrī anni. Azor. p. 2. l. 6. c. 8. q. 10. procedit vero id ipsum, juxta Pass. num. 364. etiam si obtinens & possidens parochiam non percipiat fructus pri-

mi integri anni. Veruntamen non comprehendit hic Ecclesiæ collegias, etiam si aliæ simul sint parochiales, expreſſe habetur. c. statutum. de elect. in 6to. quia in talibus Ecclesiæ supponuntur esse plures sacerdotes, per quos cura animarum exerceri possit ex conceſſione parochi non sacerdotis. Pass. loc. cit. Sanch. loc. cit. num. 5. ubi etiam additum legatum lateſt sumendum, ut sub eo veniat etiam plebania habens sub se capellas, in qua sunt sacerdotes, qui curati vices ſuppleant. Multò minus comprehenduntur parochiales Ecclesiæ, dum haec in Cathedrales eriguntur; neque etiam decanatus, praepohitura, Archidiaconatus Ecclesiæ curata, cum sub nomine parochialis simpliciter non veniat parochialis, quæ est dignitas. Rebuff. loc. cit. num. 29. Sanch. num. 7. Pall. num. 367. Neque etiam parochia unita principaliter beneficio simplici. Sanch. ibid. n. 8. Rebuff. n. 31. Quod tamē limitat Pass. nimis, si habens beneficium simplex possit administrare curam animarum per Vicarium, secūs, si id teneatur facere per se, eò quod tunc potius beneficium simplex transeat in parochiam. Neque parochus non habens curam fori pœnitentiaris, led solum contentioſi. Pass. ibid. Neque denique parochus iolum habitu, hoc est actu non habens parochianos. Gloss. in cit. c. licet. Selva apud Sanch. num. 7. Rebuff. n. 24. Addens, tales teneri promoveri intra annum à die, quo incipit habere parochianos. Verū de privatione beneficij ob neglectam hauc promotionem intra annum videlicet plura 3. part. ubi de vacatione ex delicto.

2. Respondeo secundo: si promoveri ad sacerdotium non intendens parochiale receperit Ecclesiæ, ut fructus per annum percipiat (vel etiam ob finem alium quemcumque Garc. p. 3. c. 4. num. 58. Pass. n. 404.) ipsam postmodum dimisflurus, tenebitur ad restitutionem fructuum corundem (etiam in foro conscientia, & ante lalentiam judicis. Sanch. l. 7. de matrim. d. 45. num. 3. Caltrop. p. 2. tr. 13. d. 4. p. 7. n. 6. ex Leil. & Vasq. apud Pall. num. 403.) nisi voluntate mutata intra annum promotus fuerit (quod ubi facitum, non tenebitur ad restituendos fructus, quos ante illam mutationem percepit. Garc. loc. cit. n. 51. Caltrop. loc. cit. n. 7. Sanch. loc. cit. num. 7. Pall. n. 400.) ita expreſſe. c. commissa. de elect. in 6. vide Caltrop. loc. cit. n. 3. Eum etiam, qui parochialem contulit ſciens, providendum non habere animum intra annum ſuscipiendi sacerdotiorum, præter offenſam Dei contrahere obligationem erga Ecclesiæ, ut eam servet indemnum, ſcilicet in defecſum talis parochi fraudulenti, ut si non restituat fructus, quatenus Ecclesia laſa est, talis obligatio redundet in promoventem, quippe participantem commissæ fraudis, teneri Laym. paulo ante cit. juxta cit. c. commissa. de elect. & Gl. ibid. v. indemnum. Caltrop. loc. cit. num. 3, comprehendi quoque hac conſtitutione, & peccare mortaliter, tenerique ad restituendos fructus recipientem beneficium, qui cum dubio vel conditio natè ſolum intendit intra annum ſuscipere ordinem annexum, tenet Pall. n. 397. citans Soto. Guttier, & Azor. p. 2. l. 6. c. 9. q. 3. idem tenet Caltrop. loc. cit. n. 5. nempe peccaturum mortaliter, & obligatum restituere fructus, qui cum animo dubio de ſuscipiendo sacerdotio recipit tale beneficium, eò quod qui habet animum dubium, revera caret voluntate ſuscipiendo sacerdotiorum, cum tamē recipiens tale beneficium obligatus sit, habere voluntatem ea implendi, qua tali beneficio annexa sunt;

negat